

BÁCSKAI HIRLAP

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Nyitlér soronkint 20 krajczár.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca Vojnich-palotában

Megjelenik minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatársak:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ
KONDOR OTTÓ

Társszerkesztő:

Dr. BLAU GÉZA

Hirdetési díjak:

a 16 részre felosztott oldalon egy hely — a 30 kr. kincstári bélyegilletéssel egygyütt — 1 frt. $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ vagy egész évi hirdetések-nél árkedvezmény.

Kéziratok nem adtnak vissza

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Svengali.

(*) Svengali nemcsak a színpadon, hanem Svengali mindenütt, a tudományban, a művészetben, az akadémia nagygyűlésén éppugy mint az almási munkásegylet bizottsági ülésén.

Nálunk a közigazgatási székbe ült, hogy onnan hipnotizálja az ő Trilbijét — azt a jóindulatú, ártatlan kis Trilbijét: a városi közgyűlést.

A mi Trilbink pedig kitűnő médium. El lehet vele hitetni, hogy a cukorrépa ananászdinnye, hogy az avitt citromból készült limonádé a legfinomabb Mumm, hogy a krumpli császárkörte ugy, hogy bele is harap, eszik is belőle, — persze mikor aztán fölébred, akkor egy kicsit émelyeg a gymra.

A mi Trilbinknél pedig kitűnő médium a világon is aligha van. Svengali azt, meg úgy tesz vele, ahogy akar.

Ha daczos, avagy szeszélyes, ő csak rá lehel egyet, — elalszik és cselekszik ahogy ő akarja.

És a mi Trilbink nagyon jól alussza hipnotikus álmát.

Nem tudja azt álmából felkelteni a civilizáció ezer ördögös masinája sem, sem a szél, sem a villanykocsik zörgése, sem a mechanikának a Ganz féle gyárból kikerült egyetlen motorja sem — senki, senki, csak a Svengali... csak a Svengali.

Próbálkoztak már többen, hogy felköltik az alvó Trilbit; —

— és mit tett Svengali?

— Ráfujt lehelletével azokra, a kik felkölteni akarták a szegény álmában cselekvő Trilbit s aztán elaltatta ezeket is — de mind, mind egytől egyig.

Svengali tudta jól, hogy az a bizonyos ellenzéki tábor mitől alszik el.

Az egyikre ráfujt szépen, megczirogatta az állát és ez úgy elaludt ahogy egy mormota se különben — a másikra rájlesztett, hogy a nagynénének van egy öreg czirnos macskája és ezt a macskát el fogja tiltani az adómentes egérfogástól, ez is elaludt — a harmadikat másképpen valahogyan — de akárhogyan is ő meghipnotizálta, az apóst elaltatta azzal, hogy a vejének, a vót elaltatta azzal, hogy az apósának a tyukszemére hág — úgy hogy most a szegény ártatlan, Trilbi mellett a többiek is mind egytől egyig ártatlan álmukat alusszák.

De Trilbinek is olykor fel kell ébrednie. Hogyne kellene felébrednie, hiszen álmában senki se tud adót fizetni.

S mikor ez a szomorú polgári költelesség ül a Trilbi nyakába, akkor dörszöli a szemét és nem tudja hogy mi történt vele, ejnye ejnye ez a Svengali!

Trilbi ki is lép a nagy nyilvánosság színpadára. Az egész ország Trilbivel

azt mondta hogy botváros, most azt azt látják hogy Trilbi megcivilizálódott, tele van aggatva ékszerekkel és drága gyöngyökkel...

Csak olyan színpadi célokra alkalmas üvegyémánt, — elég jó, hogy Svengali szégyent ne valljon.

És a szegény Trilbi járja a bolondját azon a színpadon és az az egy megnyugtatója, hogy nem tudja mit csinál, mert mire fel is ébred, Svengali újból ránéz és egy hipnotikus pillantással kiüti szeméből az emlékeztést és Trilbi sohse tudja, hogy mit csinált, mért szavazott meg valamit, mért utasított el valamit, nem is tud erről senki semmit, csak a Svengali, a Svengali!

Igy aluszsza hipnotikus álmát a mi Trilbink már évtizeden át — álmodik arról, hogy ő nagy és erős, szép ruhába van öltözve, kiáll a világ színe elé és hangja, amely olyan mint a repedt harangé, csodálatos varázsszal éneklé „Au claire de la lune“...

Pedig, ha felébred azt fogja látni, hogy csakugyan meztláb maradt, hogy az a Svengali csak simitgatta, czirogatta és ezalatt elvénült, elbetegedett, az ördögnek se kell többé és még házasságközvetítő segélyével se találhat már jó parthiet!

Nagy mester az a Svengali!

TÁRCSA.

A vándorló suba.

(Pacséri történet.)

— A „Bácskai Hírlap“ eredeti tárczája. —

Mert ami a dolog magvát illeti: Dobronyi Mártont arra tanították ugyan valamikor régen az iskolában, hogy a felebarátját azon mód szeresse, amiként önmagát szereti, ő mindazonáltal a bort szerette legkiváltkép és a felebarátaival világeletemben nem fölöttébb sokat törődött.

Legfőképpen a kocsmárosok azok, akiken esze ágában sincs gyakorolni a felebaráti szeretet erényét.

A borukat szivesen megissza; a fizetség azonban nem komája neki.

Ennek okáért kikopott lassanként a pacséri nagyvendéglőtől kezdve a Ludas Tóni kurta kocsmájáig sorba valamennyiből.

Iletőleg a Tónira való nézvést akként áll a dolog, hogy ott a legutóbbi időkig szivesen látták, amíglen a háromdeczik árával meg nem tellett az ajtófélfá.

Szokása pediglen Dobronyi Mártonnak,

hogy amint észreveszi hogy elfogyott a hecsület, úgy éjféltájt kiballag azon a czimen: megnézi, merre felé áll a gönczöl szekere rudja?

Ebbéli asztronómiai vizsgálódását kezdi a kapujtóban, folytatja a kocsmá előtt ténferegve és — nem látódik többé.

Elfelejtettem megmondani, hogy az apjáról szép vagyonka szakadt a nyakába. Lecsuszott volna azonban az ő torkán a Dárius kince is. Másról sem irigylette a jót. Elejinte urak mu'altak vele; vagy igazabban az övéből. A szolgabíró sem vetette meg a borát. Mert a hol ő duhajkodott — szokás-mondás szerint — még a kutyát is palacsintával tartották jól.

A tamburásoknak is egri bikavér jutott.

Mikor az aufsrájben beköszöntött, legelsőbb is az urak fordultak el tőle. Fogdosott még holmi potyafíratert magának, olyas iródiakfélét; de bizony utóbb már csak emberségből adott neki a kocsmárosok a régi időkre való emlékezés okáért.

A tamburások is pöngették neki a nótát gráciából valameddig. Végre a kisbíró megütötte a dobát a háza előtt.

A hajdan való nagy módból jóformán csak a subája maradt meg.

Pompás egy példány, az szent igaz. Még a ebbentyűje fonákoldalán is selyemmel van kivarvva. Valami híres, nevezetes szücs készíthette remekbe.

Annyi a hiteles róla, hogy Szegedről származik. Az ára felől senki se tud bizonyosat. Azonmód, ahogy a vagyonka olvadozott, szökött föl az ára a Dobronyi meséjében. Mert szivesen beszélt róla, mióta a tanyaföldjéről nem beszélhetett már.

És hetykén járt benne, mint a páva. (Ambar ezzel nem azt akarom mondani, hogy subában sétáló pávát láttam már.) Egész közmondás is Pacséron: Félti, mint Márton a subát.

Történt pedig, hogy valami három-négy hete a Ludas Tónihoz vetődött be Dobronyi. Mikoron odaméne színjózban vala, mikoron pedig kijöve onnét, csudálatosan részeg vala. Elment pedig subástul és visszajött a nekül.

Hogy kijózanodott: legelső gondolata a suba volt. Nosza hamar elindult érte. Ludas Tóni azonban az ajtó-sarkára akasztotta a

Szinügyi bizottsági ülés.

Szinügyi bizottságunk f. hó 8-án tartotta rendes ülését Szebenburger Károly elnöklele alatt.

Elnök üdvözlőlvén a tagokat, bemutatja mindenekelőtt a szinigazgató részéről betervezett társulati névsort és a heti műsort. — Tudomásul vétetett.

Pesti Iliász Lajos szinigazgató az elnök azon kérdésére, hogy a pénteki napokon tart-e előadásokat, kijelenti, hogy amennyiben sikerülend neki 50 és 100 előadásra szóló bérleteket szerezni, hajlandó már ezen színi évad alatt a pénteki előadásokat elhagyni és kijelenti, hogy mindenkor oda fog törekedni, miszerint a közönség műgényeinek mindenkor és mindenben megfeleljen.

Piukovich József biz. tag egy hírlapi közleményből kifolyólag hivatalos nyilatkozat közvételét kéri a közönség megnyugtására arra nézve, hogy a szinpadí villanyvilágítás eminenter veszélyes-e vagy nem?

A bizottság elfogadta Piukovich indítványát s elhatározta, hogy a rendőrség közbenjöttével megejtett vizsgálat alkalmával a szakértők által felvett jegyzőkönyvet, — mely a következő tartalommal bír, — a közönség megnyugtására a hírlapok útján közzé fogja tételni.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Szabadkán 1897. évi október hó 5-én a helybeli színház szinpadján elhelyezett villamos ivlámpák tűzveszélyességének megvizsgálása tárgyában.

Alulírott bizottság a helyszínen megjelenvén, Szabadka sz. kir. város tanácsa által bevezetni rendelt villanyvilágítási berendezést tüzetesen vizsgálat alá vevén, megállapította, hogy az áram az előcsarnokból a földszinti hal folyosón keresztül a falba vésett beavágásokba illesztett sodronyokon lett a szinpadra vezetve. A sodronyok helyei a falban gipszzel vannak burkolva. Az ivlámpák a szinpad fölötti első hídon a szinpad bal és jobb oldalán vannak felszerelve, még pedig oly módon, hogy a 3 mm. vastagságú bronzsodronyokháromszorosan elszigetelve vannak, s azoknak a hídhoz való megerősítése porcellán szigetelőkkal történt. Az ivlámpák alsó légvezető nyílásai kettős asbest lemezzel vannak takarva úgy, hogy a netán lehulló hamu lehullása ellen teljesen biztosítva van. Az ivlámpa tetején, fölfelé sugárzó meleg egyáltalán nem tapasztaltott. Az áram túlfeszültsége alkalmával származható netáni veszély ellen közvetlenül az áram mérőnél alkalmazott elembiztosító — a mely netáni zavar esetén rögtön kiolvad, az égési vezetőket áram nélkülivé teszi — s teljes biztosítékot nyújt.

A bizottság javasolja, hogy a porcellán elszigetelők legalább minden másfél méternyi távolságban alkalmaztassanak, mire a villamvilágítási vállalat képviselői kijelentik, miszerint ezen munkát teljesítve lesz s mindaddig ez azért nincs meg, mivel a munka betervezése nincs, azonban annak megtörténtéig is az egész berendezés kifogástalanul működik.

A bizottság mindezek alapján kijelenti, miszerint arra való tekintettel, hogy ivlámpák már más szinpadokon is, nevezetesen a pécsi színházban is alkalmazva vannak, tekintettel arra, hogy a berendezés oly módon történt, hogy tűzveszély ennek következtében ki van zárva, a szinpadon elhelyezett két ivlámpa üzembe helyezésére az engedélyt megadni javasolja.

Dr. Herezegh Lajos.

A bizottság helyt adott Pesti Iliász Lajos azon kérelmének, miszerint az általa biztosított gyanánt a város kezéhez letett 2000 frtot neki kiutalványozzák s elhatároztatott, hogy ezen összeg kiutalása céljából a tanácsot kivonatlag értesíteni fogja.

A bizottság végül elfogadta az elnök azon indítványát, miszerint a polgármester egy kiküldött bizottság által arra kérsék, miszerint a páholyelőjogok díjaiból befolyt 600 frt a színházi díszletek újból beszerzésére esetleg kijavítására fordíttassék, egyben kéri a polgármestert, hogy a színházi kályhák átvizsgálása és kijavítása céljából a v. főmérnök szintén megkerestessék.

Az ülés déli 12 és fél órakor véget ért.

Előfizetési felhívás.

A „Bácskai Hírlap“ szerkesztősége már a lap megalapítása alkalmával a lap kiadójánál kikötötte azt, hogy tekintettel arra, miszerint szerkesztősége ugyanaz a mely a „Bácskai Napló“-é volt, dacára annak hogy a volt napilap kiadó kötelezettségei őt teljesen érintetlen hagyják, azoknak a kik a Bácskai Napló előfizetői voltak, előfizetési összegük erejéig a „Bácskai Hírlap“-ot díjmentesen küldje.

Felhívjuk tehát mindenekelőtt azokat, a kik a „Bácskai Napló“-ra előfizettek, hogy a kiadóhivatalnál jelentkezni sziveskedjenek s az esetben a „Bácskai Hírlap“-ot előfizetési összegük erejéig díjmentesen kapják.

Amidőn a „Bácskai Hírlap“-ra az előfizetést ezuttal meghirdetjük, nem zárkozhatunk el attól, hogy egyrészt a volt napilap sorsára való tekintetből a nagyérdemű olvasó közönséget egyrészt megnyugtassuk arra nézve,

hogy a lap ezuttali kiadója Krausz és Fischer helybeli cégé, kinek szavatossága kellő biztosítékot nyújt arra nézve, hogy az előfizetők megnyugtatra lehetnek, miszerint a lapot melyre előfizettek, pontosan fogják megkapni.

A lap irányát és célját szerkesztőségünk mai vezércikkében megjelölte s fölöslegesen találjuk, hogy itt e helyütt is azt kommentárral ellássuk. De annyit már ezuttal is kijelentünk, hogy egy a lap szép kiállításáról, annak pontos szétküldéséről, a kiadóhivatal mindig gondoskodni fog s nem fog kimélni költséget, hogy egy a fővárosból, mint a vidékről érkező hírek mindenkor a leggyorsabb rendelkezésére álljanak.

A lap előfizetési ára :

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 4 kr. A hétfői szám 2 kr.

Különfélék.

— **A kir. ügyézi állás.** Lapunk legutóbbi számában azt a hírt közzeltük, hogy — mint értesülünk — a szabadkai kir. törvényszéknél üresedésben levő ügyézi állást Lázár Márton nagyváradi kir. ügyész nyerte el. — Mint ma táviratilag értesülünk, az igazságügyminiszter ezen állásra Ringhoffer zentai járásbíró nevezte ki. — Gratulálunk!

— **Esküvő.** F. hó 6-án esküdtött örök hűséget Pietsch Ferencz szabadkai fényképész Gruber Anna kisasszonynak, Gruber József m. á. v. fülötház főszámvevő, szép és kedves leányának. Násznapok voltak: Antunovics Simon m. á. v. hivatalnok és Markovics Sándor főgymnásiumi tanár.

— **A bajai rendőrség.** Mint lapunkat Bajáról értesítik, a közeli napokban megszűntetik a külterületeken az eddigi gyalogrendőrséget s helyébe lovasrendőrséget állítanak fel.

— **Razzia.** A főkapitány rendelete folytán a tegnapi napon kezdetét vette városunkban a razzia. A rendőrség az idegen koldusokat és csavargókat összefogdossa s egyelőre a szegények házába helyezi el őket, honnan azután illetőségi helyeikre toloncsoltatnak. Üdvös és minden tekintetben hasznos intézkedés ez, s a közbiztonság érdekében óhajlandó, hogy minél gyakrabban lásson napvilágot ez a rendelet.

drága jószágot és kijelentette, hogy az csak látszólagosan suba: valójában zálog.

A sok szóbeszédben el sem mondtam mindazonáltal, hogy az özvegy Csiszlákné szerelmes. Nem nagy dolog lenne az egész, mert az özvegy asszonynak több jussa van a szerelmhez, mint a leányzóknak; holottan ezek rend és szokás szerint nem tudhatják való és igaz mivoltában, minémű portéka is légyen tehát a szerelmem?

Az özvegy Csiszlákné szerelme is annyiban tartozik ide (mivel ha nem tartoznék, hát nem vesztegetném rá a szót) — mondom — annyiban tartozik ide (mivel vénecske már az istenadta) hogy éppen a Dobronyi Mártonba szerelmes.

Szivesen koterászott volna a Marczy szép, göndör fűrtjei között, ahol csak imitt-amott mutatkozik még egy-egy ezüstös szál; pedig len inkább a mennyei üdvösségén kellene járni az eszének és az olvasót morzsolgatni az ujjának.

Feléje sem nézett ellenben a Marczy, ámbar hogy Csiszlákné nem tartotta véka alatt a szívbéli hajlandóságát. Nincs más dolga a

vén szipirtónak, mert annyi a pénze, hogy majd fölveti.

Egyre spionkodott a Marczy jötte-mente felől; ez okáért tudta meg, hogy merre hallgat a jeles suba.

Elküldé tehát Cservenákot, a mindenesét, Ludas Tónihoz: izenje meg tőle, milyen summával válthatná ki a zálogot? Cservenák odamenet betért egy korty gügyira a „két piny“-hez. Schwarz ur. a két pinyt korcsmárosa nyomban kihámozta belőle, hogy mi járatban van. Tulajdon személyében vágta le Ludas Tónihoz és kifizette a Dobronyi rovását, magához szedve a zálog-subát, lévén Dobronyi az ő könyvében számon tartva.

Cservenák azzal az ujsággal tért vissza Csiszláknéhoz, hogy a suba már zsidó-kézre került. (Ez a sorsa itt a földön elébb utóbb mindennek.)

A szerelmes özvegy nem röstellt Schwarzhoz fáradni ennek okáért. (Nyilvánvaló volt már, hogy mi huncutság van a begyében.) Csakhogy Schwarz ur ezenközben kiváltatta a sógorával, Trafikánt urral a subát; akinek

a könyvében azonmód föl volt jegyezve Dobronyi Márton rég időtől fogva.

Megtudta a dolgok sorját a nagyvendéglős, Szomnyik Bálint és Trafikánt Salamontól magához szerezte a jeles jószágot, kifizetvén ennek a kezébe a Ludas, a Schwarz és a Trafikánt járandóságát is.

Ez annak a magyarázata, hogy mért járt hiába Csiszlákné a két pinyt, Cservenák pedig len Trafikánt urnál.

A szerelmes özvegy nem kevesebbet; négy-százhetvenöt forintokat olvasott le a Szomnyik tenyerébe. (Még ha ügyvéd adta volna egyik kézből a másikba a subát, nem is csudálnám.)

Hát az lett a dologból, hogy Csiszlákné nap nap után akkor akasztatta ki az eresz alá szellőztetni a subát, mikor Dobronyi Márton arrafelé járt.

Szegény Marczy úgy ödöngött a ház tájékán, ahogy az éjjeli bogarak a lámpa körül. Nem megy be, nem, ahhoz a csoroszlályhoz...

Vagy két hete mégis mindennapos.

Telecskal Balázs.

— **Idilli jelenet a városi erdőben.** Az éjjel egy Szarko Velimiu nevű csavargó az erdőben telepedett le, hogy ott végig buzza az éjszakát, de nyugalmából alaposan fel lett verve, mert egy lovas végighajtott rajta a sötétben. A nyugalmából fölvert csavargó, akit a ló nem kellemesen érintett, mérgében utána futott a lovasnak és ha egy véletlenül arra járó őr meg nem akadályozza; az ártatlan lovaszt a lóról leszedi. A főkapitányság meleg figyelmébe ajánljuk, hogy ami eltoloncolni való van Szabadkán, azt toloncolja el, amiáltal a tolonczokat is megoltalmazza az ilyen hasonló balesetekről.

— **Betöréses lopás.** Csütörtökön éjjel egy ritka eset történt városunkban. (?) Ez éjjel ugyanis még eddig ismeretlen tettes behatolt Jakobsits Béla helyb. földbirtokos és sörgyáros magánlakásába s ott feltörve az egyik íróasztal fiókját, annak tartalmát mintegy 15-20 frtot magához véve, megszökött. A rendőrség mely másnap megindította a nyomozást megállapította, hogy a lopást csak a viszonyokkal teljesen ismerős követhette el s ezen gyanu alapján a tegnapi napon beidézte mindazon cselédeket, a kik az utóbbi időben a háznál szolgáltak. A gyanuba vett személyek mindannyian tagadják a tett elkövetését s így a tettes még mindeddig nem került kézre.

— **Tüzeset.** Tegnap délután 6 óra tájban a Bárány vendéglő újonnan épült szárny épületében, a vendéglő 38. sz. szoba menyezete kigyulladt. A sajtáságos uton kigyulladt tűz úgy keletkezett, hogy a kéményből a tűz kihatolt az épület gerendáiba, hol hosszu időn át lappanghatott, amig nagyobb mérvet öltve lángra kapott. Szerencse hogy a tűz nem éjjel ütött ki. A tűzoltóság gyorsan ott termelt és a tűz továbbterjedését meggátolta.

— **Két betörés.** Hajdu János Kun-Szt.-Miklósi lakos ablakát f. hó 2-án éjjel aláásták, s ezen a nyíláson behatoltak a lakásba, s onnan nem kevesebb mint 227 forint értékű ágy és ruhaneműt loptak el. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást, de mindeddig eredménytelenül. — A másik betöréses lopás Miskén történt, ugyancsak f. hó 2-án éjjel, Kiss János oltani vagyonos gazda kárára. A tettesek a helyütt is az ablakon hatoltak be a lakásba, s az abban talált ugyszólván minden elmozdítható tárgyat elvittek. U. m. 3 drb. dunnát, 16 selyem fejkendőt, 8 szoknyát, nagy mennyiségű fehérneműt, férfi és női ruhákat, 1 drb 100 frtos és 8 drb 10 frtos bankjegyet, 60 drb 10 filléres nikkelt pénz, 350 méter parasztvásznat, egy 180 frtról szóló kalocsai takarékbetét könyvet, 10 drb 50 frtos és 3 drb 100—100 frtos váltót. Az összes kár 1592 frt 80 kr. A tettesek állítólag Szabadkára jöttek zsákmányukkal, de a csendőrségnek még eddig nem sikerült őket kézrekeríteni.

— **A becsapott gazda.** Három furfangos legény átrándult f. hó 3-án negyedmagával Kun-Félegyházára, az ott megtartandó vásárra. A három furfangos legény névszerint Magyar Lajos Király, János és Kovács Imre, a negyedik egy sovány és rossz ló volt. Mediumot kerestek, a kire a rossz lovat rátukmálni akarták. Nem kellett soká keresniök, a szerencse csakhamar összehozta őket Toth Mihály kisteleki gazdával, a ki kantárszáron vezette a saját jó színben levő lovat. Az alku csakhamar megkötöttet, és pedig akként, hogy Toth uram kicserélte a három legény lovával a saját lovat, s ráadásul még 86 frtot csaltak k

lőle. Toth Mihály azonban csakhamar arra a megőződésre jutott, hogy őt bizony rutul becsapták. Miután a három legény eltűnt a láthatárról, bejött Szabadkára, s a rendőrség kegyeibe ajánlta a triumvirátot. A rendőrség már be is idézte ő kelméket, hogy méltó büntetést szabjon furfangos fejükre.

— **Tüz.** Matheovics község határában f. hó 1-én ismeretlen okból kigyulladt Piukovich József szabadkai lakos tulajdonát képező szalmakazal és teljesen leégett. A kár 200 frt. A szalmakazal a bécsi biztosító társaságnál 150 frt erejéig biztosítva volt.

— **Gyujtogatás.** Bács-Almásan f. hó 7-én Stark József 14 őt szalmája felgyujtatott és elégett. A gyujtogatás hosszuból eredt s a csendőrségnek sikerült is tettest, egy oltani parasztleány személyében elfogni. A kár 140 frt. Biztosítva nem volt.

— **Zsiros lopás.** Füle István V. köri lakos pinczéjét az éjjel nagy veszély fenyegette, mivel eddig még ismeretlen egyének azt feltörni és kifosztani akarták. Az ajtóra illesztett vaslakatok nem engedtek, s a t. tolvaj urak kénytelenek voltak a szomszédba rándulni, ahol azonban nem találtak egyebet mint egy zsirosbödönt 24 liter illatos zsirral megöltve, melyet Knapecz József, a zsiros tulajdonosa előtte való este olvasztott ki, s kihűtés végett az éjjel át a szabadban hagyott. A zsiros reggelre ki is hűlt olyannyira, hogy még a bödön is eltűnt az udvarról. A tisztelt zsiros tolvajok azonban elfelejtették névjegyüket hátrahagyni s így sem Knapecz József sem a rendőrség nem tudja, hogy hova menjen a zsiros lakomára.

— **Karácsony előtt.** A szegény ember úgy segít magát a hogy tud. Ezt a véleményyt osztották azon ismeretlen tettesek is, a kik nyilván jól előre akarván gondoskodni a karácsonyi szükségletéről, az elmúlt napokban Toth Ferencz pusztai orgoványi és Zsolnai Mihály szentlászlói lakosok zaratlan sertés öljaiből összesen 14 drb sertést hajtottak el. A károsult gazdák azonban nem nyugodtak meg a sors akaratában, hanem a csendőrség segítségével még karácsony előtt visszaakarják szerezni jól tartott sertéseiket.

— **Lólopások.** A megyében az elmúlt héten egymást érték a lólopások. Komjáti János pótharaszti lakos kárára egy 4 éves pej herélt egy 3 éves sárga kanca Pucsinszky Márton sári lakos kárára két veres pej kanca, egy sárga herélt; Gubik István keczei lakos kárára két pej herélt; és Ba János Kis-kőrösi lakos kárára egy darab veres pejherélt lovat raboltak el a nagy mérvben elszaporodott lókötők.

— **A három testvér.** Az elmúlt év október havában a csikériai pusztán Fülöp András éjnek idején belopódzott apja Fülöp István szobájába, s ellopta a magtár kulcsait, s két testvérevel onnan 14 zsák búzát elloptak. Az öreg Fülöp a ki gróf Teleky József uradalmának ispánja, elsőnyedve ballotta másnap, hogy fiai a rablott búzát kocsiara rakták, s Szabadkára akartak menni, hogy azt ott eladják. A kocsi azonban gyanítva hogy a buza nem egyenes uton jutott a három fiú birtokába, visszautasította a tolvaj fiúk abbéli kérelmét, hogy velük a városba hajtasson. A lopás kitudódott, s a becsületes apa nem gőrdített akadályokat az elé, hogy fiai tettükért megbűnhődjenek. A helybeli kir. törvényszék, mely ez ügyet f. hó 8-án tárgyalta Fülöp Andrást 6 havi, Fülöp Antalt 7 havi börtönrre és Fülöp Jánost 8 napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a két elsőrendű vád-

lott és terhükre a kir. ügyész felebbezett, mig Fülöp János az ítéletbe megnyugodott.

S Z I N H Á Z

Trilby.

A szabadkai színházban először adatott 1897. október 7.

A nagyközönség úgy a regényből, mint magából a uymtatásban megjelent szindarabból már ismeri a Trilby meséjét, Minthogy elvünket képezi, hogy először előadott szindarabok meséjét röviden közöljük, ezt a Trilbynél sem akarjuk elmulasztani, de ezuttal térszűke miatt azt máskorra hagyjuk s ezuttal csak a szenzácionális darab szinpadri eredményéről számolunk be. Ezen idegfeszítő, borzadalmas hatástvadászó darabot adta f. hó 7-én először és 8-án másodszor szintársulatunk drámai szemlézete. Első este nagyszámu közönség nézte végig az előadást, a második este azonban már csak kisszámu közönség előtt folyt le a darab. A czimszerepben Lányi Irma mutatta be mindkét este szép drámai tehetségét, játékkal meghódítva magának azt a hálás közönséget, mely jutalmul virággal és sűrű tapsokkal tüntette ki. Játéka ügyes és rutinirított, ellenben sajnos s ezt konstatálnunk kell, hogy hangja a felső regiszterekben nem bir érvényre jutni s néha idegenül hangzik. Lehet hogy ezt az egész estén át huzódó, fárasztó és nehéz szerep okozta, mely kimeríti a legerősebb szervezetet is. Az előadás kimagasló alakja Lomniczy Béla (Svengali) volt, ki ismételtlen bebizonyította, hogy jeles színész s a legnehezebb szerepekben is remekelni tud. Játékán azt vettük észre, hogy a fővárosban előadott Tribly Svengálját kopirozza, de ez érdemből mit sem vont le, mert minden lépése és mozdulata átgondolt volt és a legborzalmasabb Svengálit mutatta be. De ezzel is a darab intenciójának felelt meg. Csiszér Kálmán (Sandy), Derékly (Taffy), Erneyei (Billie) ügyesen játszottak s jelesen alakítottak. Ferenczy József (Gecko) kis szerepében szintén ügyes volt. A többi szereplők többé-kevésbé szintén helyt álltak, mindazonáltal konstatálnunk kell, hogy a drámai férfiszemélyzet nem teljes s ép úgy kellene itt is, mint főleg az operette buffo és komikus szerepkör betöltéséről gondoskodni, de csak úgy és csak akkor, ha ezt az igazgató a saját érdekében megtenni akarja. A rendezés jó, a diszletek rosszak, sőt nagyon is rosszak voltak. Valjon kinél kellene új diszletekért bekopogtatni??

— **Szerepváltozás.** A tegnapi Czáterás operette Kukurilli szerepét Ledovszky Mariska szintársulatunk primadonnájának hirtelen bekövetkezett rosszullete miatt Ferenczy Flóra játszotta. A beteg primadonna állapota mint értesülünk nem veszélyes s reméljük hogy színházlátogató közönségünk nem sokára visszontláthatja kedvezését.

— **Színházi műsor.** Vasárnap okt. 10-én »Mária bátyja« népszínmű (ujdonság). Hétfőn okt. 11-én »Mária bátyja« (másodszer). Kedd okt. 12-én »Két tacsók« francia színmű (elsőször). Szerdán okt. 13-án »Ripp van Winkle« operette Ledovszky Mariskával. Csütörtökön okt. 14-én »Egy holond gondolat« bohózat (elsőször). Pénteken okt. 15-én »IV. László«. Szombaton okt. 16-án »Celestin apó« operette Sugár Arankával (ujdonság).

Törvényszék.

— **Végtárgyalások.** A szabadkai kir. büntető törvényszék előtt: Október 11-én: Szu-

vajcsics Tivadar lopás. Szücs Sándor hamis tanulás. Barna Lukács súlyos testi sértés. Kiss Abel emberölés. Andruskó József magánlak sértés. Kazinczy Márton okirathamítás. — Október 13-án: Gubás István lopás. Schwarz Márkus cs. bukás. Fabianác Jakab sikkasztás. Szabó Kő és Róza orgazdaság. — Október hó 15-én: Benkovits Simon súlyos testi sértés. Vajda Benedek súlyos testi sértés. Hemm József hiv. hat. visszaélés. Visnyovszky János összbüntetés.

— **Uzsoravétséggel** vádolva állott f. hó 8-án a kir. törvényszék feny. tanácsa előtt Dedakin László. A tárgyalás azonban a beidézett tanuk egyrésznéek elmaradása folytán megtartható nem volt. A panaszt dr. Rupp Jánost Polonyi Géza képviseli, kinek helyettese a végtárgyalás elnapolását kérte. A vádlottak védői dr. Fischer Jákó és dr. Csillag Károly az elhalasztásba belenyugodtak. A törvényszék most már a késedelmes tanukat 150 frt pénzbírság mellett idézi meg.

A közönség köréből.

„Velikó kóló.“

Alább közöljük a szabadkai bunyevác ifjúságnak a szerkesztőséghez küldött nyilatkozatát s ahhoz csak azt a megjegyzést fűzzük, hogy mindezekkel még nincs megczáfolva azon hírünk, mely szerint a bunyevác ifjak a polgármester azon kijelentésére, „hogy csak azon esetben engedélyezi a hangverseny megtartását, ha legalább egy hangversenyszámot magyar nyelven tüntetnek fel az előterjesztett és bunyevác nyelven fogalmazott programon, azon válasszal éltek, hogy „nem akarnak neveltségessé lenni!“ Mi szívesen vesszük tudomásul e levél tartalmát és kijelentjük ezuttal is, hogy minden animozitás nélkül fogjuk működésüket figyelemmel kísérni.

A levél a következő:

Tekintetes szerkesztő Úr!

Becses lapjának f. évi 3. és 4. számában megjelent s az általunk f. évi május hó 2-án megtartani szándékolt „Velikó Kolo“ táncmulatságra vonatkozó közleményeire csupán az a megjegyzésünk, hogy nekünk más célunk soha nem is volt, mint tisztán anyanyelvünk kultiválása s eddig soha senki ellenünk más irányra mutató illetve azt involváló tény vagy bizonyítékot fel nem hozhat, ha csak rosszakaratu elferdítésekkel alaptalan gyanúsításokat és rágalmatokat nem szór a fejünkre. Hiszen azt minden józanul gondolkozó egyén tudhatja, hogy egy ártatlan mulatság nem lehet tere semminemű nemzetiségi egyesüléseknek vagy bármily hazaellenes mozgalmaknak. Mi tiszteljük és becsljük mindenkiné a jogát, tiszteletben tartjuk az ország törvényeit s szereljük magyar hazánkat épügy mint minden igaz hazafi, de az anyanyelvünknek a törvényadta jogait is mindenkor megfogjuk védeni.

Kiváló tisztelettel

A megtámadott bunyevác ifjúság.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Tisztelettel kérem b. lapjának legközelebbi számában a „közönség köréből“ cz. rovatban közétetni azon bohrányos állapotot, mely városunkban a rendőrség éberségének és lelkiismeretes szolgálatteljesítésének valóban szomorú képét nyújtja. B. lapjuk legutóbbi számában is közöltetett egy gyermek elgázolásának híre, mely azonban nem az első eset volt az elgázolás terén, s a t. kocsi rak kényük kedvük szerint vágatnak végig

a város legnépesebb terein. Ezuton igyekszem a főkapitány ur figyelmét felhívni arra nézve, hogy itt volna már az ideje annak, hogy falragaszok utján figyelmeztetve legyenek a kocsiutalajdonosok és azok koccsiai, hogy súlyos büntetés terhe mellett megtiltatik a város belterületén a sebes hajtás. Az emberélet biztonsága érdekében óhajtvá várom ezen intézkedést nem csak én, hanem Szabadka minden gyalogjáró halandója.

Kitünő tisztelettel
G. — ikszer.

CSARNOK.

Két köny!

*Két köny pergett le arcomon,
Nem vette észre senki sem,
Csak fű, virág, erdő, mező
S a magasságos jó Isten!*

*Mily nagy keserv volt e két könyben,
Mely égetőn kesemre hullt.
Az egyikben a fájó jelen,
A másikban a még fájóbb mult.*

*Az egyik holt anyám siratja,
Ki rég fekszik már oda lenni
Hol a sziv megszűnik dobogni,
S a gyötört lélek megpihen.*

*A másik, hogy az kiért hullott,
Ne tudja meg azt senki sem!
Csak fű, virág, erdő, mező
S a magasságos jó Isten!*

Lányi Irma.

Szerkesztői üzenetek.

Hajnal Veprovác. Költeményét vettük, s a papirkosárba tettük. Hadnagy uram, hadnagy uram, mi bajod van édes fiam? Piros vér foly a mentéred, Ne bánd csak az orrom vére, ilyen szövegű költeményt ha jól emlékszünk valami Gyulay Pál nevű uriember már írt, s így csak az ő beleegyezésével lehetne ezt a kegyed névalírásával közölni. — A tárczát majd elolvassuk, de reméljük, hogy azt nem Murai írta.

Kriksz-Kraksz. Üdvözljük, és köszönjük a beküldött kéziratot. Legközelebbjön. A gyakori viszontlátásra.

KIADÓ ÉS LAPTULAJDONOS:

Krausz és Fischer könyvnyomdája Szabadkán.

Varrógép és kerékpár raktár.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses tudására adni, hogy

varrógépraktáramat

a mai kor igényeinek megfelelően

kerékpár raktárral

bővítettem ki. Egyszermind a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy úgy szobasürgöny, telefon, villámhárító bevezetést mint varrógép és kerékpár javításokat is elfogadok és legutányosabb árban eszközök, miután abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy műhelyemet kellően felszerelve, szakértő egyén működése mellett vezethetem. Egyben a n. érd. közönség szives tudására hozom, hogy

Viktoria kézi himző gépek
és mindennemű
varrógép és kerékpár részek

raktáramon találhatók.
Magamat a n. érd. közönség pártfogásába ajánlvá, kitünő tisztelettel

STERN ADOLF,
Fötér, Vermes-féle házban, Róth Albert mellett.

Nyomatott Krausz és Fischer könyvnyomdájában Szabadkán (Bárány szálloda mellett).

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Legolcsóbb ferrás!

RAKTÁR:
MINDENMÉŰ ÓRA ÉKSZER
VALÓDI EZÜST ÉS CHINA EZÜST
a legolcsóbb árak mellett

KAPHATÓ
DÁVID VILMOS
UTÓDA
Szabadka, Kossuth-u. (Vojnits palota.)
Órák 2 évi jótállás mellett adatnak el.

Minden a kir. fémjelző hivatalban megvizsgáltatott.
Aranyat és ezüstöt a legmagasabb árban veszlek.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a városi színház czukrázati jogának 1897. évi november hó 1-től 1898. évi október hó 30-ig való használata f. hó 17-én d. e. 10 órakor a szokásos feltételek mellett a városi tanács gazdasági ügyosztályában nyilvános szóbeli versenytárgyalás utján haszonbérbe foa adatni.

Szabadkán, 1897. évi október hó 7-én.

Jakobcsits Gyula,
tanácsnok.

Ruharaktár!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudására hozni, hogy Szabadkán, Kossuth-utca bajsai Vojnics Máté «Bárány» szálloda melletti palotájában levő üzletünkben

az áruk tulhalmozottsága miatt

uri és gyermek ruha áruinkat
igen olcsón árusítjuk el.

Midőn ezen olcsó bevásárlási helyet a n. érd. közönség figyelmébe ajánljuk, el nem mulaszthatjuk arra is kéri, hogy látogatásával bennünket szerencsétlenül sziveskedjenek.

Tisztelettel

Schwarz Testvérek

O-Becsén és Szabadkán.

